

DR. TH. E. DE JONGE

1914 — 12 JUNI — 1954

Eén van de factoren, die de tandheelkunde tot een aantrekkelijk beroep maken, is haar veelzijdigheid. Dit houdt in, dat zij een ruim arbeidsveld verschaft aan personen van de meest uiteenlopende aanleg en ambitie. Biedt zij daardoor reeds in de praktijk voldoening aan biologisch ingestelden zowel als aan hen, die zich in het bijzonder tot de techniek voelen aangetrokken, anders gezegd aan „medici” zowel als aan „ingenieurs”, met betrekking tot het wetenschappelijk onderzoek is het aantal facetten nog veel uitgebreider. Als gevolg van haar contacten met een groot aantal basiswetenschappen is er in de tandheelkunde plaats voor wetenschappelijke werkers op het gebied van de materiaalkunde zowel als van de fysiologische chemie; er is volop werkgelegenheid voor bacteriologen zo goed als voor hen die geboeid zijn door de problemen van de anatomie en de anthropologie van het gebit.

Als een bijzonder waardige vertegenwoordiger van laatstgenoemde groep huldigen wij ditmaal collega Dr. Th. E. de Jonge, die op 12 Juni a.s. zijn 40-jarig beroepsjubileum hoopt te vieren.

Reeds in zijn studiejaren legde de Jonge een speciale voorliefde voor dit nog te weinig ontgonnen terrein van studie aan den dag. Hij had daarbij het geluk, in de toenmalige hoogleraar in de Anatomie en Embryologie te Amsterdam, Prof. L. Bolk een leermeester te vinden, van wiens belangstelling hij zich van meet af verzekerd wist; had immers Bolk zich op dit gebied niet reeds lang een wereldnaam verworven? Bovendien onderscheidde het Anatomisch-Embryologisch Laboratorium te Amsterdam zich ook in die dagen reeds door het bezit van een odontologische verzameling zonder weerga, later nog verrijkt door de collectie Grevers.

In deze omgeving ontdekte de Jonge een onafzienbaar wetenschappelijk arbeidsveld en het is dan ook niet te verwonderen, dat slechts enkele jaren na het behalen van zijn tandarts-diploma zijn onderzoekingen over de vormontwikkeling van de onderpraemolaren en molaren hun bekroning vonden in een promotie: in 1917 reikte de Universiteit te Zürich de jonge geleerde de doctorstitel uit. Zijn proefschrift: „Die Kronenstruktur der unteren Prämolaren und Molaren”, onder leiding van Bolk bewerkt, ondervond zowel in anatomische als in tandheelkundige kringen allerwegen zo grote waardering, dat reeds na korte tijd een herdruk noodzakelijk bleek.

Tientallen jaren heeft de Jonge, sedert 1919 privaat-docent aan de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam, zich nadien gewijd aan de bewerking van het unieke materiaal voornoemd en talloos zijn de publicaties in binnen- en buitenlandse tijdschriften, waarin hij verslag

uitbrengt van zijn bevindingen. Ook ons Tijdschrift heeft hij bij voortduring verrijkt met zijn bijdragen; deze zijn, zowel naar vorm als inhoud zo tot het uiterste verzorgd, dat men zonder overdrijving kan zeggen, dat de jubilaris in de loop van 40 jaren zijn eigen stempel op het Tijdschrift heeft gedrukt. Ze alle hier te noemen, of er zelfs maar een bloemlezing uit te geven, zou vèr buiten het bestek van dit artikel vallen.

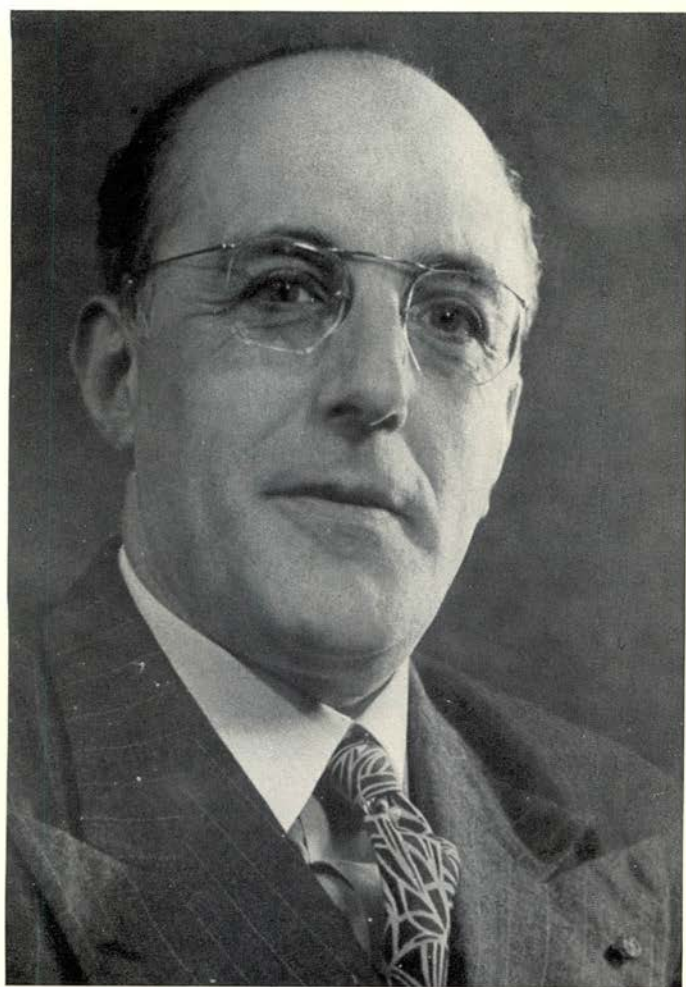
Om dezelfde reden dienen wij ons te beperken ten aanzien van de andere verdiensten, die de Jonge zich in zijn lange en vruchtbare loopbaan verworven heeft. Natuurlijk denken wij hier in de eerste plaats aan zijn bewerking van Mühlreiter's Anatomie des menschlichen Gebisses, een arbeid, die men niet gering mag achten, temeer daar dit werk zich — terecht — in een zodanige belangstelling mocht verheugen, dat verschillende malen een nieuwe druk noodzakelijk was.

Voorts heeft hij een werkzaam aandeel gehad in het tot stand brengen van een groot aantal proefschriften in binnen- en buitenland en het is de schrijver dezer regelen een behoefte, op deze plaats uiting te geven aan zijn gevoelens van dankbaarheid, wanneer hij terugdenkt aan de warme belangstelling, die hij tijdens de bewerking van zijn eigen dissertatie van de jubilaris mocht ondervinden.

Gezien zijn staat van dienst is het geen wonder dat de Jonge in wetenschappelijke kringen een hoog aanzien geniet en legio is het aantal bewijzen van waardering, dat hij in de loop der jaren van velerlei zijden heeft mogen ontvangen. Ook hier sluit de beperkte plaatsruimte elk streven naar volledigheid bij voorbaat uit. Want even uitgebreid is het aantal boeken en tijdschriften welker samenstellers zich gaarne van zijn medewerking verzekerden, als het aantal verenigingen en genootschappen, dat hem tot haar leden koos. Voor bijzonderheden dienaangaande uit de eerste kwart eeuw van zijn professionele leven mogen wij derhalve verwijzen naar het artikel, dat Prof. Dr. M. W. Woerdeman ter gelegenheid van zijn zilveren beroepsjubileum, in 1939, schreef.

Wij bepalen er ons dus toe te vermelden, dat hij medewerker is aan het standaardwerk van Prof. Dr. J. G. Sleswijk: De ouderdom van geneeskundig standpunt beschouwd, waarin hij het hoofdstuk betreffende de veroudering van het gebit voor zijn rekening nam; voorts aan Pinkhof's Geneeskundig Woordenboek; aan de bekende Atlas of human anatomy van Prof. Dr. M. W. Woerdeman, zomede aan het pas verschenen verzamelwerk: Die Zahn-, Mund-, und Kieferheilkunde. Ein Handbuch für die zahnärztliche Praxis, waarvoor hij het hoofdstuk: „Morphologie der Zähne” schreef.

De Jonge is mede-oprichter en lid van: de St. Adalberts Vereniging, de Nederlandsche Anatomenvereniging, de Nederlandsche ARPA en de Nederlandsche Vereniging voor Gerontologie; voorts is hij Erelid, resp. corresponderend lid van: de Akademie van Wetenschappen van Madagascar, de Deutsche Gesellschaft für Zahn-, Mund- und Kieferheilkunde, het Deens Tandheelkundig Genootschap en de Redactie der Schweizerische Monatsschrift für Zahnheilkunde; bovendien is hij buitengewoon lid van: de International Association for Dental Research, de

American Association of Physical Anthropologists en van de American Anthropological Association.

Van 1947 tot 1952 was hij Voorzitter van de stichting Wetenschappelijk Tandheelkundige Arbeid en sedert laatstgenoemd jaar heeft hij zitting in het Bestuur van de Vereeniging van Nederlandsche Tandartsen. Tevens maakt hij sedert enige jaren deel uit van het Algemeen Bestuur der Stichting „Tijdschrift voor Tandheelkunde”.

In Mei 1953 aanvaardde hij de functie van Afdelingshoofd Tandheelkunde bij het Nationaal Luchtvaartgeneeskundig Centrum te Soesterberg. Deze benoeming betekende het einde van zijn arbeid als tandarts-practicus; hij vestigde zich metterwoon te Zeist.

Wie mocht menen, dat met het bovenstaande een volledig beeld is getekend van des jubilaris activiteiten en verdiensten, komt bedrogen uit. Doch, gelijk gezegd, deze laten zich niet alle binnen het raam van een jubileumartikel vatten. Wij willen dus besluiten met de vermelding van enkele onderscheidingen, die ongetwijfeld even zovele hoogtepunten in zijn carrière betekenen: de J o n g e ontving het Pauselijk Erekrus „Pro Ecclesia et Pontifice”; in 1939 werd hem de Dr. T h. D e n t z-medaille en in 1952 volgde zijn benoeming tot Officier in de orde van Oranje-Nassau.

Dat daarnaast teleurstellingen in het professionele leven eveneens zijn deel werden, blijve hier niet onvermeld. Deze hebben evenwel het nog altijd jeugdige enthousiasme van de innemende jubilaris in genen dele vermogen te beknotten, overtuigd als hij is, dat hij het grootste geluk steeds in zijn gezin en de grootste voldoening steeds in zijn wetenschappelijk werk mocht ondervinden.

Dat dit tot in lengte van dagen zo moge blijven is de wens van allen die van hem nabij kennen en waarden, dus ook van de Redactie van dit Tijdschrift.

J. B. V i s s e r